

Specifičnosti planiranja proračuna i izrade financijskih planova na lokalnoj i regionalnoj razini za razdoblje 2024.-2026.godine

Danijela Stepić*

U prošlom broju časopisa podsjetili smo na odredbe Zakona o proračunu¹ i obveze koje iz njih proizlaze za proračune te proračunske i izvanproračunske korisnike na lokalnoj i regionalnoj razini u vezi izrade proračuna za razdoblje 2024. - 2026. U međuvremenu, Ministarstvo financija objavilo je na mrežnim stranicama Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2024.-2026.² U nastavku pročitajte više o određenim specifičnostima značajnim za izradu proračuna i financijskih planova na lokalnoj i regionalnoj razini za razdoblje 2024.-2026.

1. Planiranje rashoda u sklopu decentraliziranih funkcija – novosti za funkciju zdravstva

Tijela državne uprave koja su nadležna za decentralizirane funkcije, u suradnji s nositeljima decentraliziranih funkcija, odnosno županijama, Gradom Zagrebom, gradovima i općinama, te u skladu s potrebama krajnjih korisnika (ustanova), određuju raspodjelu sredstava unutar zadanih limita za svaku pojedinu decentraliziranu funkciju.

Sredstva pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u 2024. godini, kao i prethodnih godina, bit će osigurana u državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu tijela (ministarstva i/ili drugog tijela državne uprave) nadležnog za određenu decentraliziranu funkciju. Radi se o sredstvima namijenjenima nositeljima decentraliziranih funkcija (županijama, Gradu Zagrebu, gradovima i općinama) koje iz namjenskog udjela poreza na dohodak ostvare manje sredstava nego im je potrebno za dostizanje minimalnih financijskih standarda te imaju pravo na pomoć izravnjanja.

Na temelju odredbi Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Vlada donosi, na godišnjoj razini, uredbu o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za proračunsku godinu. Vlada navedenom uredbom i svojim odlukama o minimalnim financijskim standardima utvrđuje bilančna prava, odnosno sredstva potrebna za osiguranje minimalnih financijskih

standarda preuzetih decentraliziranih funkcija te način izračuna i doznake iznosa pomoći izravnjanja. Odluke o minimalnim financijskim standardima Vlada donosi, također na godišnjoj razini, na temelju odredaba posebnih zakona.

U procesu planiranja za razdoblje 2024. – 2026. vezano za decentralizirane funkcije najznačajnija novost odnosi se na decentraliziranu funkciju zdravstva.

Naime, sukladno odredbama članka 86. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti³, od 1. siječnja 2024. godine, **jedinice područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb prestaju biti osnivači općih bolnica, a osnivač postaje Republika Hrvatska.**

Statusne promjene kojima se mijenjaju osnivačka prava, time što se sa regionalne (područne) razine prenose na Republiku Hrvatsku, odnose se na 22 ustanove u zdravstvu:

1. Opća bolnica Gospić,
2. Opća županijska bolnica Pakrac i bolnica hrvatskih veterana,
3. Opća i veteranska bolnica „Hrvatski ponos“ Knin,
4. Opća bolnica „Dr. Anđelko Višić“ Bjelovar,
5. Županijska bolnica Čakovec,
6. Opća bolnica Dubrovnik,
7. Opća bolnica Karlovac,
8. Opća bolnica Dr. Tomislav Bardek Koprivnica,
9. Opća županijska bolnica Našice,
10. Opća bolnica Nova Gradiška,
11. Opća bolnica i bolnica branitelja Domovinskog rata Ogulin,
12. Opća županijska bolnica Požega,
13. Opća bolnica Pula - Ospedale Generale di Pola,
14. Opća bolnica „Dr. Ivo Pedišić“ Sisak,

* Danijela Stepić, univ.spec.oec., Glavna državna rizničarka, Ministarstvo financija RH, Zagreb

¹ NN, br. 144/21

² [https://mfin.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/drzavna-riznica/pri-lozi-za-izradu-financijskih-planova//Upute%20za%20izradu%20prora%C4%8Duna%20jedinica%20lokalne%20i%20podru%C4%8Dne%20\(regionalne\)%20samouprave%20za%20razdoblje%202024.%20-%202026.pdf](https://mfin.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/drzavna-riznica/pri-lozi-za-izradu-financijskih-planova//Upute%20za%20izradu%20prora%C4%8Duna%20jedinica%20lokalne%20i%20podru%C4%8Dne%20(regionalne)%20samouprave%20za%20razdoblje%202024.%20-%202026.pdf)

³ NN, br. 33/23

15. Opća bolnica „Dr. Josip Benčević“, Slavonski Brod,
16. Opća bolnica Šibensko-kninske županije,
17. Opća bolnica Varaždin,
18. Opća županijska bolnica Vinkovci,
19. Opća bolnica Virovitica,
20. Opća bolnica Zabok i bolnica hrvatskih veterana,
21. Opća bolnica Zadar,
22. Klinička bolnica Sveti Duh

S danom 1. siječnja 2024. godine, navedene bolnice prestaju biti proračunski korisnici jedinica područne (regionalne) samouprave i postaju proračunski korisnici državnog proračuna, a njihovi ukupni prihodi i primici, rashodi i izdaci uključuju se u državni proračun.

Slijedom navedenog financijski planovi navedenih ustanova u zdravstvu za proračunski ciklus 2024. -2026. pripremaju se u skladu s metodologijom i u rokovima koji su određeni za proračunske korisnike državnog proračuna. Uputa za izradu Prijedloga državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2024. - 2026. dostupna je na mrežnim stranicama Ministarstva financija⁴

Ostale zdravstvene ustanove: specijalne bolnice, domovi zdravlja, zavodi za javno zdravstvo, zavodi za hitnu medicinu, ustanove za njegu u kući i specijalizirane poliklinike ostaju u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno županija.

Važno je istaći da su županije i do sada mogle samostalno odlučivati o tome kojoj zdravstvenoj ustanovi dodijeliti koji iznos sredstava, a to pravo imaju i nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama zakona zdravstvenoj zaštiti za one zdravstvene ustanove kojima su županije osnivači i koje se financiraju iz decentraliziranih sredstava.

S obzirom na navedene zakonske izmjene, ukupan iznos sredstava koji je potreban za osiguranje minimalnih financijskih standarda (bilančnih prava) u 2024. godini bit će umanjen za iznos koji će od 1. siječnja 2024. biti planiran u državnom proračunu na pozicijama zdravstvenih ustanova (RKP glavama).

Za ukupan iznos sredstava potrebnih za osiguranje minimalnih financijskih standarda (bilančnih prava) u 2024. godini (iznos iz 2023. umanjen za rashode za 22 zdravstvene ustanove koje preuzima Republika Hrvatska) planira se rast za 3% u odnosu na prethodnu 2023. godinu.

2. Postupanje s viškovima u sklopu decentraliziranih funkcija

Sukladno odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uredbom o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za proračunsku godinu propisano je da se sredstva za pokriće rashoda za decentralizirane funkcije osnovnog i srednjeg školstva,

socijalne skrbi, zdravstva i vatrogastva, koje se prema posebnom zakonu prenose na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, osiguravaju iz:

- udjela u porezu na dohodak za decentralizirane funkcije i
- pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu koji im je potreban za dostizanje minimalnih financijskih standarda za pojedinu decentraliziranu funkciju.

Ako se iz udjela u porezu na dohodak za decentralizirane funkcije ostvari manje sredstava od iznosa utvrđenog u odlukama Vlade o minimalnim financijskim standardima, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju pravo na pomoć izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu koji im je potreban za dostizanje minimalnih financijskih standarda za pojedinu decentraliziranu funkciju, utvrđenih odlukama Vlade o minimalnim financijskim standardima. Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije su sredstva planirana u državnom proračunu Republike Hrvatske, na razdjelima ministarstava i drugih tijela državne uprave nadležnih za preuzete decentralizirane funkcije (osnovno i srednje školstvo, socijalnu skrb, zdravstvo i vatrogastvo).

U slučajevima kada jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje financiraju decentralizirane funkcije:

1. **ostvare više sredstava iz dodatnog udjela u porezu na dohodak** nego je to utvrđeno u odlukama Vlade o minimalnim financijskim standardima, tada taj **višak sredstava mogu koristiti za financiranje decentraliziranih funkcija koje su preuzele.**
2. **ostvare više sredstava iz pomoći izravnjanja** nego je to utvrđeno u odlukama Vlade o minimalnim financijskim standardima tada su taj **višak sredstava dužne uplatiti na račun državnog proračuna Republike Hrvatske u roku utvrđenom u uredbi** o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koju donosi Vlada za svaku proračunsku godinu.
3. **ostvare više sredstava nego što je stvoreno obveza po rashodima** koji se financiraju na temelju odluka o minimalnim financijskim standardima za određenu proračunsku godinu, a najviše do iznosa utvrđenog u odlukama o minimalnim financijskim standardima, koje Vlada donosi za svaku proračunsku godinu, tada taj **višak sredstava mogu koristiti u sljedećoj proračunskoj godini za financiranje decentraliziranih funkcija koje su preuzele.**

Primjerice, minimalni standard utvrđen u odlukama Vlade o minimalnim financijskim standardima je 100 eura.

Slučaj 1.

Ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz dodatnog udjela u porezu na dohodak ostvari 105 eura, a iz pomoći izravnjanja 10 eura, znači da je ostvarila iznos od 115 eura sredstava za osiguranje minimalnih financijskih standarda, odnosno 15 eura iznad minimalnog

⁴ <https://mfin.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/drzavna-riznica/pri-lozi-za-izradu-financijskih-planova/Upute%20za%20izradu%20prora%C4%8Duna%20za%20razdoblje%202024.%20-%202026.pdf>

financijskog standarda. U tom slučaju treba vratiti svih 10 eura iz pomoći izravnjanja, a 5 eura iz dodatnog udjela u porezu na dohodak može zadržati i koristiti za financiranje decentraliziranih funkcija koje je preuzela. Ovih 5 eura ulazi u rezultat koji planira u proračunu i iskazuje u izvještaju o izvršenju proračuna. Za 10 eura jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u svojoj glavnoj knjizi treba umanjiti prihod iz državnog proračuna u okviru podskupine 635 *Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije* i evidentirati obvezu za povrat na osnovnom računu 23954 *Ostale nespomenute obveze*. O tome treba obavijestiti nadležno ministarstvo kako bi u državnom proračunu umanjilo rashod iskazan u okviru podskupine 363 *Pomoći unutar općeg proračuna* te evidentiralo potraživanje na osnovnom računu 12921 *Ostala nespomenuta potraživanja*.

U proračunu za sljedeću proračunsku godinu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazat će planirani prihod u okviru skupine 63 *Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna* u iznosu koji očekuje naplatiti iz državnog proračuna u sljedećoj proračunskoj godini, a najviše do iznosa sredstva utvrđenih u odlukama o minimalnim financijskim standardima.

Slučaj 2.

Ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz dodatnog udjela u porezu na dohodak ostvari 98 eura, a iz pomoći izravnjanja 10 eura, znači da je ostvarila 8 eura iznad minimalnog financijskog standarda (ukupno 108 eura). U tom slučaju treba, na račun državnog proračuna Republike Hrvatske u roku utvrđenom u uredbi, uplatiti 8 eura. Za tih 8 eura jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u svojoj glavnoj knjizi treba umanjiti prihod iz državnog proračuna u okviru podskupine 635 *Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije* i evidentirati obvezu za povrat na osnovnom računu 23954 *Ostale nespomenute obveze*. O tome će obavijestiti nadležno ministarstvo kako bi u državnom proračunu umanjilo rashod iskazan u okviru podskupine 363 *Pomoći unutar općeg proračuna* te evidentiralo potraživanje na osnovnom računu 12921 *Ostala nespomenuta potraživanja*.

I u ovom slučaju u proračunu za sljedeću proračunsku godinu planirani prihod iskazat će u okviru skupine 63 *Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna* u iznosu koji očekuje naplatiti iz državnog proračuna u sljedećoj proračunskoj godini, a najviše do iznosa utvrđenih sredstava u odlukama o minimalnim financijskim standardima.

Slučaj 3.

Kada su stvoreni rashodi jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave manji od utvrđenog minimalnog financijskog standarda, tada jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima pravo na ostvareni prihod najviše do iznosa utvrđenog u odlukama o minimalnim financijskim standardima. Primjerice, bez obzira na to što su stvoreni rashodi 98 eura, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima pravo na 100 eura.

Ako je jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvarila prihod do visine utvrđene u odlukama o minimalnim financijskim standardima u tom slučaju ostvarila je višak prihoda nad rashodima (2 eura). Taj višak se prenosi u sljedeću proračunsku godinu preko planiranog rezultata. S obzirom na neizvjesnost ovakvog ostvarenja, plan se može uskladiti s izvršenjem tek u izmjenama i dopunama proračuna sljedeće godine.

Ako nadležno ministarstvo u tekućoj godini nije isplatilo cijeli iznos sredstava do visine utvrđene u odlukama o minimalnim financijskim standardima, tu razliku jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u svojoj glavnoj knjizi treba iskazati zaduženjem osnovnog računa u okviru odjeljka 1635 *Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije* uz odobrenje osnovnog računa u okviru odjeljka 9635 *Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije*.

U izvještaju o izvršenju proračuna za tekuću proračunsku godinu treba iskazati prihod na podskupini 635 *Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije* u iznosu koji je naplaćen, a u proračunu za sljedeću proračunsku godinu treba povećati plan na skupini 63 za iznos koji treba naplatiti u toj sljedećoj proračunskoj godini. Budući da u vrijeme izrade proračuna za sljedeću proračunsku godinu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne zna hoće li ostvariti ukupna sredstva do visine utvrđene u odlukama o minimalnim financijskim standardima, za iznos koji će naplatiti u sljedećoj proračunskoj godini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave treba povećati plan prihoda u izmjenama i dopunama proračuna sljedeće proračunske godine.

3. Planiranje protestiranih jamstava

Jamstvo je instrument osiguranja kojim davatelj jamstva jamči za ispunjenje obveza za koje se daje jamstvo. Prema ugovorima o izdavanju jamstava koji se sklapaju s tražiteljima jamstava, ukoliko dođe do plaćanja po jamstvu iz sredstava proračuna, tako isplaćeni iznos smatra se dospjelim potraživanjem, a tražitelj jamstva je obavezan odmah nakon izvršenog plaćanja vratiti sredstva u proračun, uvećano za zakonsku zateznu kamatu i pripadajuće troškove.

Sukladno odredbama Zakona o proračunu jedinica područne (regionalne) samouprave može dati jamstvo za dugoročno zaduživanje jedinici lokalne samouprave na svojem području uz prethodno dobivenu suglasnost ministra financija. Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može dati jamstvo za dugoročno zaduživanje proračunskom i izvanproračunskom korisniku jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnoj osobi u većinskom vlasništvu ili suvlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanovi čiji je osnivač, uz prethodno dobivenu suglasnost ministra financija, za ispunjenje obveza pravne osobe i ustanove. Pod pojmom „obveza“ podrazumijevaju se obveze nastale dugoročnim zaduživanjem temeljem Zakona o proračunu.

Od 2021. godine plaćanja na temelju protestiranih jamstava klasificiraju se kao rashod, a ne kao izdatak, a sukladno

tome, povrati po plaćenim protestiranim jamstvima klasificiraju se kao prihod.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su davatelji jamstava dužne su procijeniti rizike koji mogu nastati u slučaju da korisnici zajmova, za koje će biti izdana jamstva, neće biti u mogućnosti izvršavati svoje obveze, te na temelju toga, a radi osiguranja plaćanja potencijalnih obveza koje mogu nastati temeljem izdanih jamstava, planirati sredstva u okviru proračuna.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u proračunu za razdoblje od 2024. - 2026. očekivana plaćanja po protestiranim jamstvima, ovisno o krajnjem korisniku jamstva, trebaju planirati na računima razreda 3 *Rashodi poslovanja* u okviru skupina:

- **36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna** (planira županija ako je primatelj grad, općina ili izvanproračunski korisnik, odnosno planira županija, grad, općina ako je primatelj proračunski korisnik),

- **38 Ostali rashodi** (planira županija, grad, općina, ako je primatelj ustanova, neprofitna organizacija čiji je osnivač, primjerice: lučka uprava; odnosno planira županija, grad, općina, ako je primatelj pravna osoba u većinskom vlasništvu ili suvlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)

Slijedom navedenog, očekivane povrate po plaćenim protestiranim jamstvima potrebno je planirati na odgovarajućim računima razreda 6 *Prihodi poslovanja*, u okviru skupina:

- **63 Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna**
- **66 Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima.**

U *Tablici 1.* daje se prikaz skupina na kojima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao **davatelj jamstva** treba iskazati planirana sredstva te odjeljaka na kojima će iskazati izvršenje za očekivana plaćanja te očekivane povrate po protestiranim jamstvima:

Tablica 1. Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao davatelj jamstva

Davatelj	Primatelj	Plan	Izvršenje
županija	grad, općina	36	3635 Pomoći unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima
županija, grad, općina	proračunski korisnik	36	3663 Pomoći proračunskim korisnicima po protestiranim jamstvima
županija, grad, općina	neprofitna organizacija	38	3824 Donacije neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu po protestiranim jamstvima
županija, grad, općina	trgovačko društvo	38	3865 Kapitalne pomoći trgovačkim društvima i obrtnicima po protestiranim jamstvima
županija	grad, općina	63	6372 Povrat pomoći danih unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima
županija, grad, općina	neprofitna organizacija	66	6633 Povrat donacija danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu po protestiranim jamstvima
županija, grad, općina	trgovačko društvo	66	6634 Povrat kapitalnih pomoći danih trgovačkim društvima i obrtnicima po protestiranim jamstvima

Ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao primatelj jamstva, očekuje da tijekom proračunske godine neće na vrijeme platiti obvezu po kreditu za koji je Republika Hrvatska ili jedinica područne (regionalne) samouprave dala jamstvo, u proračunu za 2024. i projekcijama za 2025. i 2026. treba iskazati planirani prihod u okviru skupine 63 *Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna*, dok planirane povrate tih sredstava treba iskazati u okviru skupine 36 *Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna*.

U *Tablici 2.* daje se prikaz skupina na kojima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao **primatelj jamstva** treba iskazati planirana sredstva te odjeljaka na kojima će iskazati izvršenje za očekivana plaćanja te očekivane povrate po protestiranim jamstvima:

Tablica 2. Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao primatelj jamstva

Davatelj	Primatelj	Plan	Izvršenje
Republika Hrvatska, županija	županija, grad, općina	63	6371 Pomoći primljene unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima
Republika Hrvatska, županija	županija, grad, općina	36	3636 Povrat pomoći primljenih unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima

4. Planiranje povrata duga s osnova beskamratnog zajma iz državnog proračuna dodijeljenog JLP®S

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave s potresom pogođenih područja koje su tijekom 2021. godine temeljem Naputka o dopuni Naputka o načinu isplate beskamratnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (Narodne novine, br. 5/21) dostavile zahtjev za odgodom preostalog dijela beskamratnog zajma preostali iznos duga s osnove beskamratnog zajma vraćaju u roku do tri godine, počevši od 2022. godine. Navedene jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave preostali dug po osnovi odgođenog, odnosno obročnog plaćanja poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, povrata poreza na dohodak temeljem utvrđenog godišnjeg obračuna za 2019. godinu te oslobođenja od plaćanja poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak dužne su u cijelosti vratiti do kraja 2024. godine.

Jedinice na potresom pogođenim područjima koje su dostavile zahtjev za odgodom povrata beskamratnog zajma, povrat preostalog duga prema državnom proračunu planiraju u 2024. godini, u okviru izdataka, prema dinamici i u iznosu koje same odrede.

Sukladno odlukama Vlade Republike Hrvatske i to Odluci o dodjeli beskamratnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su pogođene posljedicama razornih potresa na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije, Krapinsko-zagorske županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije za sanaciju šteta od potresa (Narodne novine, br. 101/21) te Odluci o dodjeli beskamratnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su pogođene posljedicama razornih potresa na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije, Krapinsko-zagorske županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije za sanaciju šteta od potresa (Narodne novine, br. 12/22, 46/22, 55/22 i 85/22) isplaćen je beskamratni zajam jedinicama s potresom pogođenih područja za podmirivanje troškova vezanih uz sanaciju posljedica potresa na navedenim područjima. Sredstva beskamratnog zajma dodijeljena na temelju spomenutih Odluka jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave će vraćati u roku do tri godine, počevši od 2024. godine, u kvartalnim obrocima, s dospijanjem prvog obroka na dan 31. ožujka 2024.

Jedinice korisnice beskamratnog zajma s osnove sanacije posljedica potresa dužne su u 2024., 2025. i 2026. godini u okviru izdataka, planirati povrat duga prema državnom proračunu.

U slučaju da jedinice ostvare refundaciju iz Fonda solidarnosti Europske unije, za troškove koji su prethodno podmireni iz sredstava beskamratnog zajma dodijeljenog u skladu sa spomenutim Odlukama, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su u roku od 30

radnih dana od dana refundacije troškova sredstva uplatiti u državni proračun Republike Hrvatske na ime povrata beskamratnog zajma.

Jedinice korisnice beskamratnog zajma koje ostvare refundaciju troškova iz Fonda solidarnosti Europske unije za troškove koji su podmireni iz sredstava beskamratnog zajma prema prethodno navedenim Odlukama, dužne su za iznos refundacije planirati u financijskom planu u okviru izdataka povrat duga prema državnom proračunu u godini u kojoj se refundacija ostvaruje.

Nadalje, temeljem Odluke o dodjeli beskamratnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave uslijed pada prihoda (Narodne novine, br. 136/21) jedinicama je u prosincu 2021. godine, a na njihov zahtjev, isplaćen beskamratni zajam ako su u razdoblju od 1. siječnja do 30. rujna 2021. imale pad prihoda, propisanih spomenutom Odlukom, u odnosu na isto razdoblje 2019. godine. Sredstva zajma isplaćena jedinicama u skladu s odredbama ove Odluke iste su dužne vratiti na jedinstveni račun državnog proračuna najkasnije u roku od tri godine od dana isplate sredstava zajma iz državnog proračuna.

Povrat sredstava beskamratnog zajma s osnove pada prihoda iz 2021. jedinice planiraju do kraja 2024. godine, odnosno u 2024. godini prema dinamici i u iznosu koje same odrede.

U proračunskom razdoblju od 2024. do 2026. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje su u razdoblju od 2020. - 2022. zatražile i dobile iz državnog proračuna beskamratni zajam, sukladno spomenutim Naputcima i Odlukama, sredstva za povrat zajmova planiraju u skladu s propisanim rokovima za povrat zajmova, a planirana sredstva za povrat iskazuju na skupini 54 Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova.

5. Sredstva namirena korištena za povrat poreza na dohodak i prireza po godišnjem obračunu za 2022. godinu

Sukladno Naputku o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2023. godini⁵ glavi VIII. ZAJEDNIČKE ODREDBE, točki 9. Povrat i preknjiženje javnih prihoda, podtočki 9.2.1., Fina izvršava naloge za povrat odnosno preknjiženje sa zajedničkih računa za uplatu prihoda od poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, a ako na računu zajedničkog prihoda nema dovoljno sredstava za izvršenje povrata, nedostajuća sredstva namiruju se na teret računa državnog proračuna. Navedenim Naputkom propisano je da se nedostajuća sredstva za povrat poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak u razdoblju od 2. svibnja do 31. prosinca 2023. namiruju iz državnog proračuna, a povrat tih sredstava na račun državnog pro-

⁵ NN, br. 13/23 i 46/23

računa sa zajedničkog računa provodi se od 1. kolovoza do 31. prosinca 2023., u visini 25% raspoloživih sredstava na računu poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak. **Ako se do 31. prosinca 2023. ne vrate sva sredstva namirenja, sredstva se vraćaju, počevši od siječnja 2024. godine, u četiri jednaka obroka, na način propisan spomenutim Naputkom.**

Obveza za povrat namirenja iz državnog proračuna za povrat poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po godišnjoj prijavi za 2022. godinu **je kratkoročna.**

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje na dan 31. prosinca 2023. imaju dug po osnovi namirenja iz državnog proračuna za povrat poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po godišnjoj prijavi za 2022. godinu, u izvještaju o izvršenju proračuna za 2023. godinu, **za iznos duga iskazuju primitak na odjeljku 8471 Primljeni zajmovi od državnog proračuna. Također, u financijskom planu za 2024. godinu planiraju povrat duga u okviru izdataka, na skupini 54 Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova.**

Ministarstvo financija objavljuje dva puta mjesečno na mrežnoj stranici Ministarstva financija na poveznici <https://mfina.gov.hr/istaknute-teme/lokalna-samouprava/beskamatni-zajmovi-jedinicama-lokalne-i-podrucne-regionalne-samouprave-u-2020-2023-godini/3219> stanje duga po pojedinoj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave i osnovi isplate sredstava beskamatnog zajma i namirenja.

6. Proračunska sredstva za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u proračunima za razdoblje od 2024. do 2026. sredstva za rad vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina planirati će kao i prethodnih godina, u skladu s obrazloženjima koja su iznijeta u Uputama za prethodno razdoblje.

Iznose proračunskih sredstava koje će jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave planirati za rad vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u proračunu za 2024. i projekcijama za 2025. i 2026., jedinice će odrediti u skladu s financijskim mogućnostima na isti način i po istim kriterijima kako su u dosadašnjem razdoblju određivale ukupne limite vijećima, koordinacijama vijeća i predstavnicima nacionalnih manjina za izradu njihovih financijskih planova.

Vijeća, koordinacije vijeća i predstavnici nacionalnih manjina izradit će financijske planove za razdoblje 2024. - 2026., u okviru limita koje odredi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao proračunski korisnici. Financijski planovi vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina uključit će se u proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2024. - 2026. Prihodi i rashodi vijeća u financijskom planu trebaju biti iskazani po prirodnim vrstama (za plaće,

za materijalne rashode, za nabavu imovine). Sredstva se osiguravaju u skladu s financijskim mogućnostima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a limiti određuju po kriterijima koje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odredi Odlukom ili Zaključkom o kriterijima za osiguranje sredstava.

Vijeća, koordinacije vijeća i predstavnici nacionalnih manjina (ako posluju preko vlastitog računa) ostaju u obvezi dostaviti financijske izvještaje za godine na koje se odnosi proračun za razdoblje 2024. - 2026. nadležnoj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave za potrebe konsolidacije i kontrola kao proračunski korisnici. Ako vijeće nema račun nego posluje preko računa jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nema obvezu sastavljati zasebne financijske izvještaje za navedeno razdoblje, već će jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazati prihode i rashode vijeća u svojoj glavnoj knjizi.

7. Sudjelovanje građana u procesu planiranja proračuna JLP/R/S

Kao i prijašnjih godina, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski korisnici, po usvajanju proračuna od strane predstavničkog tijela, proračune i financijske planove dužni su objaviti na svojim mrežnim stranicama. Prilikom izrade proračuna za razdoblje 2024. - 2026. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave trebaju razmotriti komentare koje su zapimile na usvojen i po usvajanju objavljen proračun za razdoblje 2023. - 2025. I ove godine, a kako bi se građanima i ostaloj zainteresiranoj javnosti omogućilo aktivnije sudjelovanje u procesu izrade proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uz ostale već prisutne načine sudjelovanja, preporuka je da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguraju zainteresiranoj javnosti mogućnost on-line dostave komentara, preporuka i prijedloga na usvojeni proračun za razdoblje 2024. - 2026., a kako bi se zaprimljeni komentari mogli razmotriti prilikom izrade proračuna za razdoblje 2025. - 2027. U Prilogu Uputa za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sadržan je i ogleđni primjerak za on-line Obrazac.

8. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju

Sukladno odredbama članka 43. Zakona o proračunu, načelnik, gradonačelnik i župan obvezni su dostaviti Ministarstvu financija sljedeće akte:

- proračun za proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije godine,
- odluku o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- izmjene i dopune proračuna te
- izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Načelnik, gradonačelnik i župan su navedene akte, sukladno navedenim zakonskim odredbama, obvezni dostaviti

Ministarstvu financija u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu.

Jedinice su u obvezi na adresu e-pošte Ministarstva financija lokalni.proracuni@mfin.hr poslati link na navedene dokumente objavljene u službenom glasilu, u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu.

Sukladno odredbama članka 90. Zakona o proračunu, godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavljaju Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 15 dana nakon što ga donese predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Iznimno, ako predstavničko tijelo ne donese izvještaj o izvršenju proračuna jedinice, u tom slučaju se izvještaj o izvršenju proračuna jedinice dostavlja Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu.

Jedinice su u obvezi na adresu e-pošte Ministarstva financija lokalni.proracuni@mfin.hr poslati link na mrežnu stranicu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na kojoj je objavljen godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u roku od 15 dana nakon donošenja.

Godišnje izvještaje o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nije potrebno dostavljati u papirnatom obliku ni Ministarstvu financija niti Državnom uredu za reviziju.

Državnom uredu za reviziju podatak o linku potrebno je dostaviti na e-mail Državnog ureda za reviziju i to:

- Grad Zagreb na e-mail Središnjeg ureda Državnog ureda za reviziju,
- dok su druge jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne dostaviti link izvještaja na e-mail područnog ureda Državnog ureda za reviziju na čijem području je sjedište jedinice.

Sve e-mail adrese su objavljene na mrežnoj stranici Državnog ureda za reviziju <https://www.revizija.hr/kontakti/12>

9. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija radi nadzora zakonitosti

Ministarstvo financija nadležno je za nadzor zakonitosti općih akata iz područja financija i to:

1. Proračuna za tekuću proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije proračunske godine,
2. Odluke o izvršavanju Proračuna jedinica lokalne i područne regionalne samouprave, te izmjene i dopune navedene odluke,
3. Izmjena i dopuna Proračuna,
4. Odluke o privremenom financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i
5. Odluke o porezima.

Nadzor zakonitosti akata od rednog broja 1. do 4. provodi Sektor za financijski i proračunski nadzor, dok nadzor zakonitosti akta pod rednim brojem 5. provodi Porezna uprava te se stoga opći akt pod točkom 5. dostavlja Ministarstvu financija, Porezna uprava, Boškovićeva 5.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u obvezi su proračun, odluku o izvršavanju proračuna, kao i izmjene i dopune proračuna te izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dostaviti Ministarstvu financija u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu **na adresu e-pošte nadzor.zakonitosti@mfin.hr u PDF formatu s potpisom odgovorne osobe i pečatom.**

Važno je za naglasiti da se ne dostavlja link na stranicu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave već isključivo prethodno navedene proračunske dokumente.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u obvezi su dostaviti radi nadzora zakonitosti općih akata Ministarstvu financija samo opće akte navedene pod rednim brojevima 1. do 5. te se skreće pozornost da ne dostavljaju i druge akte, izuzev navedenih.

tim4pin magazin

Narudžbenicu za pretplatu na časopis možete pronaći na našoj internet stranici www.tim4pin.hr

www.tim4pin.hr